

Київський національний університет
будівництва і архітектури

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
052	«Політологія», ОПП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

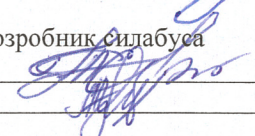
Кафедра політичних наук і права

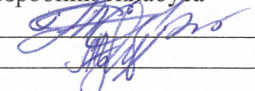
«Затверджую»

Завідувач кафедри

 /Перегуда Є.В./

Розробник силябуса

 /Сердюк Н.А./

 /Бабюк А.М./

СИЛАБУС ОКЗЗ ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

1) Статус освітньої компоненти: обов'язкова

2) Контактні дані викладача:

проф., д.ю.н. Сердюк Н.А.

E-mail: serdyuk.na@knuba.edu.ua

Контакти: (097)968-53-34;

Профіль на сайті КНУБА: <http://surl.li/fkked>.

Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА

доц., к.ю.н. Бабюк А.М.

Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА

Профіль на сайті КНУБА: <http://surl.li/fkked>.

Контакти: (099)177-69-75;

E-mail: babiuk.am@knuba.edu.ua ; Alla1005@ukr.net

3) Пререквізити: на основі загальної середньої освіти

4) Коротка анотація дисципліни: ознайомлення з тенденціями та загальними закономірностями розвитку держави та права, починаючи від стародавніх часів та закінчуючи сучасністю, підготовка студентів до вивчення ряду основних та спеціальних юридичних дисциплін, надання їм цілісної картини зародження та еволюції основних інститутів держави і права, поглиблення сприйняття розвитку світу, систематизація та встановлення причинно-наслідкових зв'язків у розвитку державних та правових категорій людства.

5) Структура курсу:

Загальна кількість кредитів ECTS	8
Сума годин:	240
Вид індивідуального завдання	Контрольна робота
Форма контролю	Іспит/залік

6) Зміст курсу:

Тематика лекцій та практичних занять

БЛОК I. Історія держави і права України

МОДУЛЬ I

**СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ЛАД ТА ОСНОВНІ РИСИ
РАБОВЛАСНИЦЬКОГО, РАННЬОФЕОДАЛЬНОГО ТА СТАНОВО –
ПРЕДСТАВНИЦЬКОГО ПРАВА В УКРАЇНІ**

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
052	«Політологія», ОПП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

Змістовний модуль 1

Зародження державності і права у східних слов'ян.

Тема 1. Предмет, методи дослідження, завдання та місце «Історія держави і права України» в системі суспільних наук. Найдавніші державні утворення та право на території Північного Причорномор'я і Приазов'я (середина I тис. до н. е. – V ст. н. е.)

Тема 2. Становлення та розвиток державності і права у східних слов'ян. Державно-правові інститути давньоруської держави – Київської Русі (IV ст. – XII ст.)

Тема 3. Держава і право на території Південно-Західної Русі в період політичної в період політичної роздробленості. Політико-правові інститути Галицько-Волинського князівства (XII – пер. пол. XIV ст.)

Змістовний модуль 2

Держава та право України періоду пізнього Середньовіччя

Тема 4. Державний устрій і право на території Південно-західної Русі в період подолання феодальної роздробленості. Політико-правові інститути в українських землях, що знаходились під владою Великого князівства Литовського, Польського королівства та Речі Посполитої (кінець XIV ст. – перша половина XVII ст.)

МОДУЛЬ II

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ЛАД ТА ОСНОВНІ РИСИ КОЗАЦЬКОГО ПРАВА. ПРАВО ГЕТЬМАНСЬКОЇ УКРАЇНИ

Змістовний модуль 3

Державність і право України у козацькі часи.

Тема 5. Суспільно-політичний устрій і право України у період народно-визвольної війни під керівництвом Б. Хмельницького. Суспільно-політичний лад і право козацько-гетьманської держави.

МОДУЛЬ III

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ЛАД ТА ЗАКОНОДАВСТВО ІМПЕРСЬКОГО ПЕРІОДУ КІНЕЦЬ XVIII – ПОЧАТОК XX СТ.СТ.

Змістовний модуль 4

Державність та право України в умовах двох імперій.

Тема 6. Суспільно-політичний лад і право на території України у складі Російської імперії. Буржуазні реформи 60-70-х років а Росії та їх вплив на суспільний і державний лад України.

Тема 7. Суспільно-політичний лад і право України в період з початку XX ст. до 1917 р.

Тема 8. Суспільно-політичний лад і право західноукраїнських земель у період австрійського панування (1772-1918 рр.)

МОДУЛЬ IV

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ЛАД ТА ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ В

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
052	«Політологія», ОПП « Політичний менеджмент»	Бакалавр

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ ПЕРІОД 1917 – 1921 Р.Р.

Змістовний модуль 5

Новітня історія держави та права України

Тема 9. Державно-політична криза 1916-1917 рр. в Росії та її вплив на суспільний та державний лад і право України.

Тема 10. Суспільно-політичний лад і право України у період державотворчих пошуків 1917-1923 рр.

МОДУЛЬ V

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ЛАД ТА ЗАКОНОДАВСТВО РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ 1921 – ПОЧАТКУ 1990 Р.Р.

Змістовний модуль 6

Становлення радянської держава і права в Україні (1917 р. – початок 90-х рр.)

Тема 11. Утворення державно-правових інститутів української радянської держави та їх конституційне оформлення (1917-1920 рр.).

Тема 12. Держава і право України в умовах нової економічної політики (1921 – початок 1929 рр.)

Тема 13. Державний устрій та право України в умовах становлення тоталітарно-репресивного режиму. Входження Західної України і Північної Буковини до складу України (1929-1941 рр.)

Змістовний модуль 7

Радянська держава і право в Україні у воєнні та післявоєнні роки (1941 р. – початок 90-х рр.)

Тема 14. Зміни в державній системі та праві Радянської України в роки Великої Вітчизняної війни та в перші повоєнні роки (1941 – середина 50-х років).

Тема 15. Державно-правові інститути України у другій половині 50-х – середині 80-х рр.

МОДУЛЬ VI

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ЛАД ТА ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ПОЧАТКУ 1990 Р. ДО СЬОГОДЕННЯ

Змістовний модуль 8

Держава і право України на сучасному етапі.

Тема 16. Зміни в державному устрої та праві України в період реформ кінця 80-х – початку 90-х рр.

Тема 17. Розпад СРСР відродження незалежної держави Україна, шляхи її розбудови

БЛОК II. Історія держави і права зарубіжних країн

МОДУЛЬ I

Змістовний модуль 1

Держава та право у країнах Стародавнього Світу

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
052	«Політологія», ОПП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

Тема 1. Предмет, методологія вивчення та історіографія історії держави та права зарубіжних країн. Становлення та розвиток держави і права у країнах стародавнього світу

Тема 2. Держава і право стародавнього Єгипту та Вавилоні

Тема 3. Держава і право стародавньої Індії та Китаю

Тема 4. Загальна характеристика античних держав. Держава і право стародавньої Греції

Тема 5. Державний та суспільний устрій Стародавнього Риму

Змістовний модуль 2

Держава та право країн періоду Середньовіччя

Тема 6. Становлення держави і права франків. Держава і право Франції періоду середньовіччя

Тема 7. Держава і право Німеччини у середньовіччі

Тема 8. Держава і право Англії у середньовіччі

Тема 9. Держава і право середньовічної Візантії та Арабського Халіфату

МОДУЛЬ II

Змістовний модуль 3

Історія держави та права країн Нового та Новітнього часів.

Тема 10. Держава і право Англії нового часу

Тема 11. Держава і право Англії новітнього періоду

Тема 12. Держава і право США нового часу

Тема 13. Держава і право США новітнього періоду

Тема 14. Держава і право Франції нового часу

Тема 15. Держава і право Франції новітнього періоду

Тема 16. Держава і право Німеччини нового часу

Тема 17. Держава і право Німеччини та Італії новітнього періоду

Індивідуальне завдання:

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми.

Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
052	«Політологія», ОПП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

зарахована участь студента у науково-практичній конференції з публікацією тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

БЛОК I. Історія держави і права України

1. Виникнення стародавніх держав.
2. Держава і право скіфів.
3. Держава і право античних міст-держав.
4. Держава і право Боспорського царства.
5. Держава і право стародавніх східних слов'ян.
6. Утворення, розвиток і занепад Київської Русі.
7. Суть норманської теорії походження Київської Русі.
8. Суспільний лад Київської Русі.
9. Правове становище феодалнозалежного населення Київської Русі.
10. Державний устрій Київської Русі.
11. Системи правління Київської Русі.
12. Характеристика джерел права Київської Русі.
13. Характеристика цивільного права Київської Русі.
14. Характеристика кримінального права Київської Русі.
15. Характеристика судочинства Київської Русі.
16. Утворення, розвиток і занепад Галицько-Волинського князівства.
17. Суспільний лад Галицько-Волинського князівства.
18. Державний устрій Галицько-Волинського князівства.
19. Характеристика права Галицько-Волинського князівства.
20. Приєднання українських земель до Великого князівства Литовського і Речі Посполитої.
21. Виникнення і загальна характеристика українського козацтва, Запорізької Січі та реєстрового козацтва.
22. Система органів самоуправління Запорізької Січі.
23. Суспільний лад українських земель у складі Великого князівства Литовського і Речі Посполитої.
24. Державний устрій українських земель у складі Великого князівства Литовського і Речі Посполитої.
25. Характеристика джерел права українських земель у складі Великого князівства Литовського і Речі Посполитої.
26. Характеристика цивільного права українських земель у складі Великого князівства Литовського і Речі Посполитої.
27. Характеристика кримінального і процесуального права українських земель у складі Великого князівства Литовського і Речі Посполитої.
28. Антикріпосницький і національно-визвольний характер народної війни.
29. Суспільний лад України у період народно-визвольної війни.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
052	«Політологія», ОПП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

30. Державний устрій України періоду народно-визвольної війни.
31. Характеристика права України періоду народно-визвольної.
32. Вхідження України до складу Росії та його політико-правові наслідки.
33. Історичні передумови і правове оформлення переходу України під протекторат Росії.
34. Правовий статус України і форма її державно-правових зв'язків з Росією за Березневими статтями 1654 р.
35. Перерозподіли території України між іноземними державами та політико-правове становище України під їх владою у середині XVII - кінці XVIII ст.
36. Суспільний лад Козацько-гетьманської держави.
37. Державний устрій Козацько-гетьманської держави.
38. Ліквідація автономного устрою України.
39. Характеристика джерел права Козацько-гетьманської держави.
40. Характеристика цивільного права Козацько-гетьманської держави.
41. Характеристика кримінального права Козацько-гетьманської держави.
42. Характеристика процесуального права Козацько-гетьманської держави.
43. Криза і розпад феодально-кріпосницького ладу в Україні у складі Російської імперії.
44. Суспільний лад України у складі Російської імперії у першій половині XIX ст.
45. Декабристський рух в Україні.
46. Державний устрій України у складі Російської імперії у першій половині XIX ст.
47. Характеристика джерел права України у складі Російської імперії у першій половині XIX ст.
48. Характеристика галузей права України у складі Російської імперії у першій половині XIX ст.
49. Скасування кріпосного права в Україні у складі Російської імперії.
50. Суспільний лад України у складі Російської імперії у другій половині XIX ст.

БЛОК II. Історія держави і права зарубіжних країн

1. Державний та суспільний лад Мохенджо – Даро та Хараппи.
2. Військове право Стародавньої Індії
3. Державний лад Китаю у період Чжоу.
4. Державний лад Цинської Імперії.
5. Особливості суспільного ладу Китаю.
6. Вплив філософських вчень на правову систему Китаю.
7. Регулювання майнових відносин у Стародавньому Китаї.
8. Законодавчий процес Стародавніх Афін.
9. Правовий статус жінки в Стародавніх Афінах.
10. Причини та наслідки політичної кризи у Спарті.
11. Розвиток держави і права в Мінойській державі
12. Розвиток держави і права в Мікенській державі
13. Державний та суспільний лад імперії Олександра Македонського.
14. Магістратури у Римі.
15. Зародження і розвиток колонату.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
052	«Політологія», ОПП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

16. Особливості державного ладу Імперії у період принципату.
17. Військова реформа Карла Мартелла, її наслідки.
18. Вплив християнської церкви на правову систему франкської держави.
19. Кримінальний процес у франків.
20. Вплив релігії на формування держави і права в Англії (XI–XVI ст.).
21. Адміністративно-судові функції шерифів (XII ст.).
22. Правове становище “віланів” у XIII ст. Особливості становлення англійського права.
23. Джерела мусульманського права.
24. Види злочинів і система покарань за мусульманським правом.
25. Судова система, органи державного управління, релігійне право в Арабському Халіфаті.
26. Причини та наслідки „славетної революції” 1689 р. в Англії.
27. Зміни у соціальній структурі англійського суспільства в XIX ст.
28. Характеристика Білля про права.
29. Фабричне законодавство Англії.
30. Взаємовідносини між гілками державної влади у XIX – на початку XX ст.
31. Громадянська війна у США у середині XIX ст. та її наслідки.
32. Демократизація американського суспільства.
33. Суд і судочинство.
34. Види договорів у США в XVIII–XIX ст.
35. Кримінальне право і процес.
36. Політика сегрегації. Причини проведення, зміст та наслідки.
37. Зміни у соціальній структурі США на протязі другої половини XX ст.
38. Співвідношення федеральних законів та законів штатів.
39. Трудове право США.
40. Державний лад Реставрації монархії
41. Зміни в державному ладі за правління Наполеона III
42. Судова система Паризької комуни.
43. Органи державної влади Франції у період Третьої республіки.
44. Вплив Кодифікації Юстиніана на Цивільний кодекс французів.
45. Характеристика Конституції Франції 1946 р.
46. Державний устрій П'ятої республіки.
47. Основні напрями державно-правового розвитку Франції у кінці XX – на початку XXI ст.
48. Державний лад ФРН у другій половині XX ст.
49. Особливості соціального законодавства ФРН.
50. Причини та наслідки об'єднання Німеччини у 1990 р

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3820>